

Zákon o správě dat a řízeném přístupu otevírá cestu státu k efektivnímu rozhodování

15. května 2026

Česká veřejná správa začne postupně fungovat podle nových pravidel správy dat, vycházejících z evropské legislativy. Nový zákon o správě dat a řízeném přístupu k datům byl zveřejněn ve Sbírce zákonů tento týden; pro občany znamená kvalitnější digitální služby, pro vědce a firmy bezpečný přístup k neveřejným informacím, které s nimi stát dosud neuměl efektivně sdílet. Roli jednotného informačního místa bude dle tohoto zákona v České republice zastávat Digitální a informační agentura (DIA), která se tak stává i uzlovým bodem pro komunikaci s evropskými strukturami a bude zajišťovat propojení českých datových zdrojů s Evropským datovým portálem.

[Zákon o správě dat a řízeném přístupu k datům \(č. 60/2026 Sb.\)](#) představuje normu, která modernizuje český eGovernment. V českém prostředí implementuje evropské nařízení [Digital Governance Act](#) (Akt o správě dat), a výrazně jej rozšiřuje o specifické nástroje. Jasně definuje transparentní pravidla pro bezpečné využívání dat státní správy, vytváří základ pro odpovědnou a moderní datovou politiku státu a pro efektivní využívání AI ve veřejné správě. Pokud jsou dobře popsána data i vazby mezi nimi, jasné propojení na jednotlivé agendy, pak AI služba dovede přesněji generovat požadovaný výsledek. Předkladatelem zákona byla DIA.

„Pro občany nový zákon znamená především příslib přehlednějšího nakládání s daty veřejné správy. Data budou moci úřady využívat tam, kde to dává smysl a kde zákon takové užití dovoluje – bezpečně, pod kontrolou, ve prospěch lepších veřejných služeb a pro podporu hospodářské strategie státu a inovací. Zákon přináší státu povinnost chovat se ke svým datům zodpovědně, jako k cenné komoditě,“ říká Bohdan Urban, ředitel Digitální a informační agentury.

Hlavní přínosy a pilíře nové legislativy

Národní katalog dat

V praxi zákon zavádí přísná pravidla pro popis datových rozhraní, práci s datovými slovníky a vedení katalogů na jednotlivých úřadech. Klíčovou roli v tom hraje Národní katalog dat, jehož správcem bude DIA. Nástroj umožní státu získat jasný přehled o tom, jakými informacemi jednotlivé úřady disponují. Katalog vznikne rozšířením stávajícího [Národního katalogu otevřených dat](#). Zatímco původní systém obsahuje pouze dostupná „otevřená“ data státní správy; nový systém bude fungovat jako centrální veřejně přístupný rozcestník pro veškerá data státní správy – otevřená i neveřejná.

Od ledna 2028 začne systém plnit roli prostředníka pro podávání žádostí o řízený přístup k neveřejným údajům. Celý proces implementace nového zákona vyvrcholí 1. ledna 2029 spuštěním plného provozu, kdy vznikne povinnost pro všechny úřady evidovat svá data centrálně v Národním katalogu dat.

Řízený přístup k datům pro inovace

Zákon také upravuje **řízený přístup k datům** a nově umožňuje bezpečně využívat vybraná neveřejná data i pro účely vědeckého výzkumu, vzdělávání či tvorbu inovativních aplikací. Přístup k datům však

nebude automatický – každý zájemce musí nejprve projít přísným posouzením a splnit zákonné podmínky. Proces pro opakované použití dat je nezbytným předpokladem pro rozvoj umělé inteligence, pokročilých analýz a efektivní správu státu v 21. století.

Absolutní priorita ochrany soukromí

Zákon zároveň klade důraz na **ochranu osobních údajů** a dalších chráněných zájmů. Bezpečnost dat zůstává nedotknutelná. Informace jsou pro účely dalšího využití poskytovány pouze v anonymizované podobě. Jakákoliv neoprávněná identifikace osob nebo zneužití dat je striktně zakázána a sankcionována.